Директору
Національного еколого-
натуралістичного центру
учнівської молоді,
доктору педагогічних наук
В.В. ВЕРБИЦЬКОМУ
ЮРИНЕЦЬ І.А.
методистки вищої категорії

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА

Відповідно до Наказу № 7/В від 22.10. 2026 року я, Ірина Юринець, методистка вищої категорії, здійснила online відрядження-консультування до КЗ «Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді» Миколаївської обласної ради» за темою **«Організаційно-методична робота з національно-патріотичного виховання»**.

Мета: вивчення та узагальнення досвіду організації національно-патріотичного виховання, ознайомлення з основними напрямами організаційно-методичної роботи, сучасними формами й методами формування національної свідомості, громадянської відповідальності та патріотичних цінностей учнівської молоді в умовах сьогодення.

Комунальний заклад позашкільної освіти КЗ «Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді» Миколаївської обласної ради» -- комплексний заклад позашкільної освіти, що здійснює освітню, координаційно-методичну, навчально-методичну, організаційно-масову роботу, за військово-патріотичним, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним напрямом.

Відповідно до Статуту Комунального закладу позашкільної освіти, педагогічний колектив закладу спрямовує свою діяльність на створення умов для надання якісних освітніх послуг дітям та учнівській молоді.

ПІБ директора: Троїцька Таісія Броніславівна
Контакти: mkoencum@ukr.net

У ході ознайомлення з організаційно-методичною роботою Центру особливу увагу було приділено плануванню заходів з національно-патріотичного виховання. Важливим інструментом системної та послідовної реалізації цього напряму є Наскрізний план заходів з національно-патріотичного виховання на навчальний (календарний) рік, який інтегрується до річного плану роботи закладу. Такий підхід забезпечує цілісність виховного процесу, узгодженість запланованих заходів, їх тематичну послідовність та охоплення різних напрямів національно-патріотичного виховання учнівської молоді.

Наскрізний план заходів з національно-патріотичного виховання на навчальний/календарний рік (інтеграція в річний план роботи закладу)

Заплановано взяти участь у Всеукраїнських заходах, згідно плану:

- ✓ Міжнародний конкурс еколого-валеологічної спрямованості. Тема «Шлях до мрії»

- ✓ Всеукраїнський конкурс з квітництва і ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»
- ✓ Всеукраїнський фестиваль «Україна – сад» (в рамках заходу-фестивалю екзотичних рослин «Exotic Flora Fest»)
- ✓ Всеукраїнський конкурс есе патріотично-громадської тематики «Єднанням сильні!»
- ✓ Всеукраїнські конкурси «Український сувенір
- ✓ Всеукраїнський заочний конкурс робіт юних фотоаматорів «Моя країна – Україна!»

Провести обласні заходи:

✓ Обласний еколого-валеологічний конкурс «Здоров'я – це вибір, зроби його правильним!»

✓ Обласна акція «День зустрічі птахів»

✓ Обласний конкурс юних флористів «Квітуча Україна»

✓ Обласний конкурс «День рослин»

✓ Обласний конкурс родинного хліба «Скарби моєї родини»

✓ обласний конкурс-виставка «Український сувенір»

✓ Обласний екологічний пленер «Моя Україна»

✓ Обласний конкурс на кращу творчу роботу за результатами експедиційно-польових зборів «Моя мала Батьківщина»

Визначення стратегічних орієнтирів і планування заходів є лише першим етапом системної діяльності ОЕНЦУМ. Важливим складником подальшої роботи стає їх практична реалізація, організаційне забезпечення та координація участі учнівської молоді в заходах різного рівня. Особливого значення набуває координація організаційно-масової роботи з національно-патріотичного виховання, зокрема підготовка та проведення обласних етапів всеукраїнських заходів, конкурсів, акцій і проєктів. У таблиці представлено заходи, направлені на формування української та громадської ідентичністі на період до 2030року.

***2.Пріоритетний напрям 1*. Утвердження української національної та громадянської ідентичності**

Стратегічна ціль. Утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, формування оборонної свідомості, громадянської стійкості, соціальної активності та відповідальності в українців

1. Формування та утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності;

2. 1) проведення заходів та реалізація проектів, спрямованих на утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності.

ОЕНЦУМ проведено низку обласних заходів, спрямованих на виховання патріотичної свідомості:

1. обласний конкурс-виставка **«Український сувенір»**(вересень 2026)

На розгляд журі представлено **951** робота здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти, закладів культури Баштанської, Миколаївської, Новобузької, Новоодеської, Первомайської, Снігурівської, Південноукраїнської міських рад, Арбузинської, Веселинівської, Воскресенської, Врадіївської, Доманівської, Єланецької, Казанківської, Кривоозерської, Олександрівської, Ольшанської селищних рад, Бузької, Веснянської, Вільнозапорізької, Галицинівської, Горохівської, Костянтинівської, Мостівської, Мішково-Погорілівської, Прибужанівської, Шевченківської, Широківської сільських рад та Обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Яскравим підтвердженням ефективності патріотичного виховання став обласний конкурс творчих робіт «Український сувенір». Цього року учасники презентували **951** унікальну роботу, кожна з яких є проявом любові до рідного краю та поваги до українських традицій.

Найбільшу активність конкурсанти виявили у номінації «Українська народна іграшка» **(295 робіт**), що свідчить про глибокий інтерес до збереження автентичних ремесел. Особливе місце в серцях учасників посіла номінація «Подарунок воїну». Ці вироби стали не просто творчим завданням, а потужним інструментом формування емпатії, вдячності та громадянської відповідальності перед захисниками України. Традиційні та модернові підходи переплелися у номінаціях «Український сувенір» та «Сучасний український сувенір», демонструючи безперервність культурного коду. А збереження прадавніх звичаїв знайшло своє відображення у 37 обрядових дідухах, створених руками підростаючого покоління

Листопад 2025

У роботі пленеру свою майстерність показали **156 учасників у складі 136 команди** із закладів позашкільної та загальної середньої освіти Баштанської, Миколаївської, Новобузької, Первомайської, Снігурівської міської ради, Баловненської, Веснянської, Вільнозапорізької, Галицинівської, Коблівської, Мостівської, Мішково-Погорілівської, Синюхино-Брідської, Шевченківської, Широківської сільської ради, Веселинівської, Врадіївської, Казанківської, Кривоозерської, Олександрівської, Ольшанківської селищної ради, Первомайської станції юних натуралістів, Міської станції юних натуралістів міста Миколаєва та Обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Екологічне виховання тісно пов'язане з патріотизмом, адже любов до Батьківщини починається з любові та турботи про її природу. Оздоблення ландшафтів українських закладів освіти — це чудовий інструмент для формування дитячої екологічної свідомості.

Обласний дитячий екологічний пленер «Моя Україна»

Конкурс проведено за такими номінаціями:

«Щедрість рідної землі»:

- Використання традиційних українських символів: соняшників, чорнобривців, калини.
- Створення композицій у стилі українського натюрморту (кошики з гарбузами, колосся пшениці).

«Пташина їдальня»:

- Декорування годівничок традиційним українським розписом (Петриківський, Самчиківський).
- Формування годівничок у вигляді мініатюрних українських хатинок під стріхою.

«Диво килими»:

- Висаджування квіткових килимів та мозаїк у формі державних символів (Тризуб, Прапор).
- Створення живих квіткових орнаментів, що повторюють візерунки української вишиванки.

«Лісова Мавка»:

- Втілення образів української міфології та класичної літератури (Леся Українка).
- Акцент на автентичних костюмах героїв з використанням елементів з природних матеріалів.

«Креативне мобілє», «Плетена скульптура», «Пластикові дива»

- Лозоплетіння традиційних тинів, кошиків або фігур оберегів (Лелека, Берегиня).
- Створення патріотичних інсталяцій (наприклад, карта України з вторинної сировини).

«Ігри у садочку» та «Міні садочок»:

- Облаштування етно-куточків «Бабусине подвір'я» з млинами, колодязями-журавлями.
- Маркування рослин табличками з українським фольклором (приказки, загадки про природу).

2. **Щорічний обласний конкурс на кращу творчу роботу за результатами експедицій, польових практик, екологічних походів «Моя мала Батьківщина»(**листопад 2026)

На розгляд журі представлено **120 робіт** здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти Доманівської, Казанківської, Кривоозерської, Воскресенської, Єланецької, Олександрівської, Врадіївської, Ольшанської селищних рад, Галицинівської, Веснянської, Коблівської, Дорошівської, Костянтинівської, Широківської, Мостівської, Новомар'ївської сільських рад, Снігурівської, Новоодеської, Первомайської, Новобузької та Миколаївської міських рад, Первомайської міської станції юних натуралістів, Обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

3. **Обласний конкурс юних флористів та ландшафтоного дизайну «Квітуча Україна»(**Квітень 2026)

На розгляд журі було **подано 40 робіт** здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти Баштанської, Миколаївської, Новобузької, Первомайської, Снігурівської міських рад, Березнегуватської, Врадіївської, Веселинівської, Воскресенської Доманівської, Кривоозерської селищних рад, Вільнозапорізької, Коблівської, Костянтинівської сільських рад, Первомайської станції юних натуралістів, Міської станції юних натуралістів, Миколаївського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Цьогорічний конкурс флористів «Квітуча Україна» став не просто святом творчості, а справжнім маніфестом любові до рідної землі. Головна тема заходу — «Флористичні килими «Степова краса Миколаївщини».

4. **Щорічний обласний конкурс «День рослин»** (червень 2026)

На розгляд журі представлено **286** роботи здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти Нечаянської, Галицинівської, Веснянської, Володимирівська, Мішково-Погорілівська, Мигіївська, Костянтинівської, Шевченківської сільських рад, Доманівської, Кривоозерської, Казанківської, Веселинівської, Ольшанської селищних рад, Баштанської, Вознесенська, Новобузької, Новоодеська, Первомайської, Снігурівської, Миколаївської міських рад, Первомайської станції юних натуралістів, міської станції юних натуралістів міста Миколаєва, міської станції юних техніків міста Миколаєва, Обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

5. **Обласний еколого-валеологічний конкурс «Здоров'я – це вибір, зроби його правильним!»** (Січень 2026)

Мета: Сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до формування української національної та громадянської ідентичності.

На розгляд журі представлено **70 робіт** здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти Доманівської, Кривоозерської, Єланецької, Врадіївської, Всеселинівської селищних рад, Галицинівської, Веснянської, Костянтинівської, Широківської, Мостівської, Прибужанівської, Мішково-Погорілівської, Шевченківської сільських рад, Снігурівської, Новоодеської, Баштанської, Новобузької та Миколаївської міських рад, Первомайської міської станції юних натуралістів, міської станції юних натуралістів міста Миколаєва, Обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

6. **Обласний конкурс родинного хліба «Скарби моєї родини»(травень 2026)**

На розгляд експертного журі надійшло **78 індивідуальних та колективних робіт** від закладів загальної середньої та позашкільної освіти з багатьох куточків регіону. Свої дослідження та творчі здобутки представили учасники з Баштанської, Миколаївської, Новобузької, Новоодеської, Південноукраїнської, Первомайської, Снігурівської міських рад; Доманівської, Єланецької, Кривоозерської селищних рад; Веснянської, Галицинівської, Дорошівської, Костянтинівської, Мішково-Погорілівської, Прибужанівської, Шевченківської, Широківської сільських рад, а також вихованці міських станцій юних натуралістів Миколаєва та Первомайська та Обласного еколого-натуралістичного центру.

Цьогоріч конкурс об'єднав творчі зусилля учнів та педагогів навколо особливої теми — «Секрети великоднього хліба». **Головною метою заходу** стало залучення молоді до активної пошукової діяльності, виховання бережливого ставлення до хліба, популяризація народних традицій та допомога учням у професійному самовизначенні.

Творчі роботи оцінювали у **трьох номінаціях:**

«Хліб – найбільший скарб» (найпопулярніша номінація — 39 робіт). Учасники презентували текстові роботи (есе, спогади, вірші та казки), які вразили журі щирістю, глибокою повагою до праці предків-хліборобів, оригінальним авторським стилем та патріотичним спрямуванням.

«Секрети родинного хліба» (22 роботи). Юні дослідники продемонстрували не лише унікальні рецепти пасок, а й показали глибокий зв'язок поколінь та живі сімейні традиції святкування Великодня.

«Запах хліба збирає всю родину» (17 робіт). Спеціальна номінація для педагогів, у межах якої вчителі презентували сценарії свят та описи обрядів

3.Творчі досягнення здобувачів освіти (кількість учасників, кількість переможців

Взяли участь у Всеукраїнських і міжнародних науково-освітніх проектах:

1. Всеукраїнський заочний конкурс робіт юних фотоаматорів «Моя країна – Україна!»: кількість учасників-4, кількість регіонів-1;
2. Всеукраїнський освітньомистецький пленер «Народні ремесла – дух
н
3. Відбірковий етапу Всеукраїнського конкурсу дослідницько-
4. VII Всеукраїнський конкурс творчих робіт школярів «Гуманне ставлення
5. Підсумки проведення І (відбіркового) етапу Всеукраїнського конкурсу з квітникарства та ландшафтного дизайну «Квітуча Україна»: кількість учасників-8, кількість регіонів-2;
6. Міжнародний конкурс екологічної спрямованості на тему «Шлях до мрії»!»: кількість учасників-20, кількість регіонів-9;
7. Європейський екологічний конкурс «Eco-Hackathon»: кількість учасників-1, кількість регіонів 1;
8. Всеукраїнський зліт учнівських виробничих бригад, аграрних учнівських
9. Всеукраїнської акції «День зустрічі птахів»: кількість учасників-14, кількість регіонів-12, кількість регіонів-1;
10. ІІ етап Всеукраїнського проєкту «Е-сфера наукових ідей учнівських проектів» у 2026 році: кількість учасників-3, кількість регіонів- 1;
11. Всеукраїнський конкурс дитячого малюнку «Зоологічна галерея»: кількість учасників – 16, кількість регіонів-13;

4.Співпраця та партнерство з Департаментом екології та природних ресурсів Миколаївської обласної державної адміністрації, об’єктами ПЗФ України, Південним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства, МОІППО, закладами вищої освіти, волонтерськими центрами, музеями, бібліотеками.

Водночас творчі досягнення здобувачів освіти є результатом не лише їхніх особистих здібностей і наполегливості, а й створення належного освітнього середовища, розширення можливостей для самореалізації та залучення до суспільно значущої діяльності. Важливу роль у цьому процесі відіграє міжвідомча співпраця, яка дає змогу поєднувати освітній, природоохоронний, громадянський і виховний потенціал різних установ та організацій. У цьому контексті особливого значення набуває партнерство з Департаментом екології та

природних ресурсів Миколаївської обласної державної адміністрації, об'єктами природно-заповідного фонду України та іншими профільними установами.

Миколаївський обласним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді постійно проводиться системна велика робота, направлена на тісну співпрацю з об′єктами природно-заповідного фонду області. На практиці багатьох років проводились експедиції до природного ***заповідника «Єланецький Степ».*** Учасники експедицій досліджували різноманіття природної рослинності на території заповідника. В результаті досліджень на території балки «Роза» був виявлений один вид папороті – Аспленій муровий (***Asplenium ruta-muraria*** L.), який не був зафіксований у Літопису заповідника.

В останні роки систематично проводились експедиції на території філії ***заповідника «Михайлівський степ».*** Також проводились екскурсії до РЛП «Приінгульський». Директор РЛП «Кінбурнська коса» - Костянтин Редінов, - є частим гостем на семінарах центру. Також він регулярно консультує вихованців Малої академії наук з питань зоології, оскільки є авторитетним фахівцем у галузі орнітології.

Звичайно ОЕНЦУМ активно співпрацює із ***МОІППО.*** Фахівці центру беруть участь в роботі оргкомітету та журі конкурсу «Джерело творчості», в роботі курсів підвищення кваліфікації. Також викладачі інституту запрошуються до участі в заходах центру – семінарах, консультаціях для працівників та вихованців.

Заклади вищої освіти, такі як ***Національний кораблебудівний університет, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаївський національний аграрний університет***, **є базовими** для практичної діяльності вихованців центру. Науковці активно долучаються до заходів центру.

Краєзнавчий музей «Старофлотські казарми» є давнім партнером ОЕНЦУМ. На його базі проводились конкурси, презентації, виставки. Так, музей надав свою залу для проведення конкурсу «Юний дослідник». Роботи вихованців ОЕНЦУМ передаються до фондів музею. Нещодавно ОЕНЦУМ передав до фондів музею колекцію фото 70-х 80-х років, що висвітлюють життя та роботу центру. І безумовно, наші вихованці регулярно відвідують виставки та експозиції музею.

Міська бібліотека ім. Кропивницького та її філії 11 та 15 разом із ОЕНЦУМ проводять спільні заходи. Крім того, бібліотека та її філії є базою для гуртків центру. У філіях бібліотеки неодноразово проходили авторські виставки наших педагогічних працівників та вихованців.

ОЕНЦУМ співпрацює з ***Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими***. На його базі працюють гуртки еколого-натуралістичного напряму, а також педагоги ОЕНЦУМ проводять тематичні заходи та майстер-класи для сімей захисників.

5.Освітнє партнерство КЗ «Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді» Миколаївської обласної ради» (угоди, проєкти, заходи) із закладами загальної середньої освіти.

Співпраця з природоохоронними установами створює широкі можливості для формування в учнівської молоді відповідального ставлення до

національного природного надбання, усвідомлення цінності рідного краю та виховання громадянської відповідальності за його збереження. Водночас для забезпечення комплексного підходу до національно-патріотичного виховання важливим є розширення кола партнерів, залучення фахівців різних галузей, науковців, працівників культури та громадського сектору. Саме тому вагомим напрямом діяльності є налагодження взаємодії з Південним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства, МОІППО, закладами вищої освіти, волонтерськими центрами, музеями та бібліотеками.

Із закладами Миколаївської міської ради Миколаївської області:

Миколаївський ліцей № 38 «Муніципальний колегіум» імені Володимира Дмитровича Чайки; Комунальний заклад «Миколаївський обласний академічний ліцей «Адмірільський» Миколаївської обласної ради; Миколаївська гімназія №26; Миколаївська гімназія № 30; Миколаївська гімназія №7; Миколаївський ліцей №3; Миколаївський ліцей № 34; Миколаївський ліцей №53;

Регіональний консультативний центр Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими; Відокремлений структурний підрозділ Миколаївський будівельний фаховий коледж Київського національного університету будівництва і архітектури; Центральна бібліотека ім. Кропивницького м. Миколаїв; Бібліотека-філія № 15 Центральної міської бібліотеки; Бібліотека-філія № 11 Центральної міської бібліотеки;

Із закладами інших міських рад Миколаївської області:

- Баштанської міської ради Миколаївської області : Баштанський ліцей № 1; Баштанський ліцей № 2; КЗ «Баштанкий краєзнавчий музей»; Будинок дитячої та юнацької творчості ;
- Новогригорівська гімназія Вознесенської міської ради;
- Новоодеський ліцей № 1 Новоодеської міської ради;
- Новобузький центр позашкільної освіти «Твій простір» Новобузької міської ради;
- Снігурівський ліцей Снігурівської міської ради;

Із закладами селищних рад Миколаївської області:

- Колосівський ліцей Веселинівської селищної ради;
- Кривобалківський ліцей з початковою школою та гімназією Веснянської селищної ради;
- Зеленоярський ліцей з початковою школою та гімназією Веснянської селищної ради;
- Михайло-Ларинський ліцей Воскресенської селищної ради;
- Трихатський ліцей Ольшанської селищної ради;
- Ковалівський ліцей Ольшанської селищної ради;
- Радісносадівський ліцей Радісносадівської селищної ради;
- Комунальний заклад Кривоозерський ліцей № 1 Кривоозерської селищної ради;
- Ліцей «Успіх» Доманівської селищної ради;

Із закладами сільських рад Миколаївської області:

- Мішково-Погорілівська гімназія Мішково-Погорілівської сільської ради;
- Нечаянський ліцей Нечаянської сільської ради;

6. Основні напрями та форми роботи з національно-патріотичного виховання

Розбудова широкої партнерської мережі сприяє створенню умов для обміну досвідом, реалізації спільних ініціатив та залучення учнівської молоді Миколаївщини до практичної діяльності. Однак, особливе місце в системі посідає безпосередня взаємодія із закладами загальної середньої освіти, адже саме вона забезпечує поширення ефективних виховних практик, наступність і системність освітнього процесу в У зв'язку з цим важливим напрямом роботи Центру є розвиток освітнього партнерства, укладання угод про співпрацю, реалізація спільних проєктів та організація тематичних заходів із закладами освіти області.

Напрям роботи	Зміст та форми реалізації
1. Дослідницько-краєзнавчий проєктний напрям	• Картування та паспортизація: Створення цифрових (інтерактивних) карт вікових дерев, малих річок та цілющих джерел рідного краю. • Експедиції та інтерв'ю: Опитування місцевих старожилів, збір історичних легенд, пов'язаних із природними об'єктами, спогадів та рецептів великодніх хлібів, технології виготовлення Дідухів тощо. • Науковий моніторинг: Оцінка екологічного стану унікальних природних пам'яток, що мають історико-культурне значення.
2. Еко-етнографія та збереження агрокультури	• Жива історія: Дослідження та практичне відтворення традиційних українських методів городництва (вирощування автентичних сортів) та квітникарства (мальви, чорнобривці, барвінок тощо). Відтворення старовинних рецептів великоднього хліба. • Етно-ботаніка: Вивчення народних традицій раціонального природокористування (збір трав, шанування лісу, криниць). Участь у обласному конкурсі «Квітуча Україна» - створення флористичних килимів «Степова краса Миколаївщини»
3. Інтеграція народних традицій в еко-освіту	• Обрядовий календар: Проведення фольклорно-екологічних свят (День зустрічі птахів/Сороки, Зелені свята, обряди заклику весни, обжинки). • Природна автентика: Проведення еко-занять із виготовлення традиційних оберегів (дідухи, ляльки-мотанки, ляльок з талашу, павуків) виключно з природних екологічних матеріалів. • Етно-технології: Майстер-класи з писанкарства за допомогою природних барвників (відвари цибулиння, дубової кори, буряка, кропиви), майстер-класи з таврійського розпису, майстер-класи з гарячого батіку (з використанням природних барвників: куркума, сік буряку, ягід бузини)

7.Робота методичної та педагогічної ради. Тематика засідань з національно-патріотичного виховання.

Реалізація освітнього партнерства забезпечує організаційні можливості для впровадження спільних ініціатив, проте результативність такої взаємодії значною мірою залежить від змістового наповнення діяльності ОЕНЦУМ. Важливо, щоб кожен захід, проєкт чи освітня ініціатива сприяли формуванню національної свідомості, громадянської позиції, історичної пам'яті, поваги до державних символів, культурної спадщини та природного надбання України. Саме тому діяльність Центру здійснюється за визначеними основними напрямами та різноманітними формами національно-патріотичного виховання, що забезпечують комплексний вплив на особистісний розвиток здобувачів освіти.

- ✓ Педрада «Формування української національної та громадянської ідентичності вихованців гуртків ОЕНЦУМ засобами еколого-натуралістичної освіти», жовтень
- ✓ Обласна координаційно-методична рада директорів профільних закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напряму з теми «Сучасні підходи до формування української національної ідентичності засобами профільної позашкільної освіти», 4 листопада

8. Форми підвищення кваліфікації педагогічних кадрів: проблемні семінари та тренінги, вебінари, майстер-класи

Реалізація визначених напрямів національно-патріотичного виховання потребує постійного аналізу, методичного осмислення та вдосконалення педагогічної практики. Важливим інструментом такого процесу є діяльність методичної та педагогічної рад ОЕНЦУМ, у межах яких розглядаються актуальні питання виховної роботи, обговорюються ефективні форми й методи діяльності, визначаються перспективи подальшого розвитку. Тематика засідань спрямовується на пошук сучасних підходів до формування національно-патріотичних цінностей та підвищення якості виховного процесу.

Лабораторія педагогічної майстерності ОЕНЦУМ:

«Збереження народних традицій травоплетіння. Флористичні гобелени» (23.03), методист Топалова Т.М.;

«Покрова – козацьке свято» (28.09), директор Троїцька Т.Б.;

«Таврійський розпис як важлива складова національної ідентичності» (26.10), методист Топалова Т.М.;

«Формування національної та громадянської ідентичності через еколого-натуралістичні масові заходи» (26.10), заввідділом Коваль І.В.;

«Митці Миколаївщини» (28.12), керівник гуртка Петрик Г.Г.

Засідання **креатив-студії** ОЕНЦУМ:

«Виготовлення козацьких оберегів у Таврійському стилі» (14.09), методист Топалова Т.М.

Обласний **семінар** «Професійна майстерність педагога – важливий аргумент у формуванні особистості» для вчителів, методистів та керівників гуртків еколого-натуралістичного напряму (26.11): одне з питань, що розглядатиметься, діяльність»

9. Методичний супровід діяльності закладів освіти регіону з національно-патріотичного виховання. Створення методичних рекомендацій, сценаріїв пам'яток, буклетів та відеоматеріалів

Водночас ефективність рішень, напрацьованих у межах методичної та педагогічної рад, безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки педагогічних працівників, їхньої готовності впроваджувати сучасні виховні технології та адаптувати зміст роботи до потреб учнівської молоді. З огляду на це особлива увага приділяється підвищенню кваліфікації педагогічних кадрів шляхом організації проблемних семінарів, тренінгів, вебінарів, майстер-класів та інших форм професійного розвитку. Така діяльність ОЕНЦУМ сприяє формуванню фахових компетентностей педагогів і забезпечує якісне оновлення змісту національно-патріотичного виховання.

- ✓ Збірка «Твій образ рідної землі. Збірка творчих робіт до обласного конкурсу «Моя мала Батьківщина» (методист Яворська Н.А.)
- ✓ Методична розробка «Елементи Таврійського розпису у розділі «Морська флора і фауна» (методист Топалова Т.М.)
- ✓ Методичні рекомендації «Інтеграція національно-патріотичного компонента в еколого-натуралістичну діяльність через участь у конкурсі «День рослин» (методист Яворська Н.А.)
- ✓ Методичні рекомендації «Інтеграція національно-патріотичного компонента в еколого-натуралістичну діяльність через дослідження рідного краю в рамках екологічного проєкту «Малі річки» (методист Яворська Н.А.).
- ✓ Методична розробка «Організація еколого-патріотичних експедицій та краєзнавчих досліджень в умовах обмеженого доступу до природних об'єктів» (методист Попова І.О.)
- ✓ Алгоритми дій для педагогів: «Як говорити з дітьми про війну та чутливі теми» (практичний психолог Савицька В.О.)
- ✓ Інформаційний буклет «Еко-обереги та фіто-чаї для захисників: технологія виготовлення та зміст» (заввідділом Коваль І.В.)
- ✓ Збірка сценаріїв фольклорних заходів до Дня зустрічі птахів «Пташиний передзвін: відмикаємо весну золотими ключами» (заввідділом Коваль І.В.)
- ✓ Збірка сценаріїв обласного конкурсу родинного хліба «Скарби моєї родини» - «Запах хліба збирає всю родину» (заввідділом Коваль І.В.)

10. Інформаційне забезпечення: оформлення куточків державної символіки, оновлення контенту з НПВ на офіційному сайті закладу та в соціальних мережах.

Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників ОЕНЦУМ створює підґрунтя для поширення якісних освітніх практик та впровадження ефективних підходів у повсякденну діяльність закладів освіти.

Методичний супровід діяльності закладів освіти передбачає не лише надання рекомендацій і розроблення навчально-методичних матеріалів, а й виявлення, вивчення та поширення результативного педагогічного досвіду.

Практика свідчить, що значний потенціал для вдосконалення виховної роботи міститься в авторських напрацюваннях педагогів, інноваційних проєктах та успішних освітніх ініціативах. Тому важливим напрямом діяльності є систематизація кращих практик колег, їх популяризація через публікації, майстер-класи, професійні зустрічі та внесення відповідних матеріалів до обласного Каталогу перспективного педагогічного досвіду.

Вивчення й поширення кращого педагогічного досвіду набуває особливої ефективності за умови належного інформаційного забезпечення та доступності напрацьованих матеріалів для педагогічної громадськості області. У сучасних умовах інформаційний простір є важливим засобом формування національної свідомості, популяризації державних символів, висвітлення діяльності закладу та залучення учнівської молоді до суспільно значущих ініціатив. У зв'язку з цим, у миколаївському еколого – натуралістичному центрі здійснюється оформлення куточків державної символіки, систематичне оновлення тематичного контенту з національно-патріотичного виховання на офіційному вебсайті закладу та його сторінках у соціальних мережах.

Статті на **офіційному сайті** КЗ ОЕНЦУМ:

- 20 березня «Тримаємо хвилю», Троїцький М.О.,
- 25 березня «Подарунок для ЗСУ», Вербицька З.В.,
- 25 березня, «Екологічне мислення як стиль життя», Савицька В,О.,
- 2 квітня «Шлях до мрії», Яворська Н.А.,
- 14 квітня «Степова краса Миколаївщини», Топалова Т.М.,
- 23 квітня «День Землі у краєзнавчому музеї», Троїцька Т.Б.,
- 3 червня «Конкурс, що об’єднує покоління», Коваль І.В.,
- 1 червня, «Екоосвіта в дії: шлях до екосвідомості та великих змін», Троїцька Т.Б.,
- 19 червня, «Творчість що об’єднує: у Миколаєві діти наших оборонців створювали «Квіткові дерева», Кустурова С.А.,
- 1 липня, «Юні екологи з Миколаєва долучилися до розробки міжнародного проєкту «Траса здоров’я», Тимченко І.В.,
- 3липня, «Інтеграція європейського досвіду: українська делегація взяла участь у міжнародному навчальному візиті проєкту EcosySTEM», Коваль І.В
- 12 вересня, «Виховуємо екологічно свідому молодь», Троїцька Т.Б.,
- 15 вересня, «Козацьки обереги у Таврійському розписі», Топалова Т.М.,
- 18 жовтня, «Грецький тріумф», Тимченко І.В.
- 9 листопада, «Квіти, посаджені з любов’ю, розквітають з надією», Вербицька З.В.

Сторінка КЗ ОЕНЦУМ «Екологічний центр» у **фейсбуці** (адміністратор Кустурова С.А.)

1 вересня, « День знань»

12 вересня, «Миколаїв – місто сильних незламних людей»

21 вересня, «Козацький оберіг у Таврійському розписі»

21 вересня, «Миколаїв - місто герой, місто на хвилі»

25 вересня, «Міжнародний день миру»

1 жовтня, «День захисника та захисниці України»

15жовтня, «Штучні квіти для захисниць України»

17 жовтня, «Квітковий настрій для наших захисниць»

Сайти **НЕНЦ** та **департаменту** освіти і науки МОВА

8 червня, «Конкурс, що об'єднує покоління», Коваль І.В.

1 липня, «Юні екологи з Миколаєва долучились до розробки міжнародного проєкту «Траса здоров'я», Тимченко І.В.,

23 квітня, «День Землі у краєзнавчому музеї», Троїцька Т.Б.,

24 червня, «Творчість, що об'єднує: у Миколаєві діти наших Оборонців створювали «Квіткові дерева», Кустурова С.А.

24 вересня, «Фестиваль STEM-освіти у Миколаєві», Прудникова К.В.

11. Проблеми, які потребують нагального вирішення

Попри проведену системну роботу, досягнуті результати та наявні напрацювання, реалізація завдань національно-патріотичного виховання супроводжується низкою організаційних, кадрових, методичних та матеріально-технічних викликів. Їх своєчасне виявлення, об'єктивний аналіз і визначення шляхів подолання є необхідною умовою подальшого вдосконалення діяльності закладу. Саме тому важливо окреслити проблемні питання, які потребують першочергової уваги, відповідних управлінських рішень та координації зусиль зацікавлених сторін.

- відсутність укриття;
- дефіцит кадрів;
- недостатнє фінансування.

Висновки: вивчивши надану інформацію директором закладу Троїцькою Т.Б., зазначено, що заклад демонструє позитивну практику координації та методичної підтримки позашкільних закладів та підрозділів Миколаївщини**.** **Варто відмітити, що р**езультативність національно-патріотичного виховання в КЗ «Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді» визначається не окремими заходами чи кількісними показниками, а цілісністю, послідовністю та системністю роботи, спрямованої на формування свідомого громадянина України, патріота своєї держави, відповідальної особистості, здатної зберігати національні цінності, історичну пам'ять, культурну спадщину та природне надбання українського народу. Крім того, діяльність центру сприяє розвитку пізнавального інтересу до біології, екології, сільського господарства та природничих наук через практичну й дослідницьку роботу, вивчення краєзнавства та збереження традицій регіону. Робота закладу сприяє вихованню громадянської відповідальності, бережливого ставлення до довкілля та усвідомлення глобальних і локальних екологічних проблем. Педагогічний колектив демонструє високий рівень професіоналізму, ініціативності та творчого підходу до організації освітнього процесу. Еколого-натуралістичний центр активно співпрацює з закладами загальної середньої освіти, громадськими організаціями. Результати роботи центру підтверджуються активною участю та успіхами вихованців у конкурсах, виставках, науково-

практичних конференціях і природоохоронних проєктах. Загалом, діяльність еколого-натуралістичного центру є ефективною, суспільно значущою та має важливе значення для національно – патріотичного виховання підростаючого покоління.

Рекомендації

З метою вдосконалення системи національно-патріотичного виховання в умовах воєнного стану, підвищення ефективності організаційно-методичної діяльності, забезпечення безпечного освітнього середовища, підтримки громадянської активності та національної свідомості вихованців КЗ «Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді» Миколаївської обласної ради рекомендується::

1. Посилити організаційно-методичний супровід роботи з національно-патріотичного виховання, упроваджувати сучасні форми та методи роботи з учнівською молоддю.

за результатами відрядження з питання «Організаційно-методична робота з національно-патріотичного виховання».

2. Розширити співпрацю із закладами освіти, громадськими організаціями та волонтерськими об’єднаннями для реалізації спільних патріотичних проєктів і заходів.
3. Опрацювати питання забезпечення безпечних умов проведення освітніх заходів з урахуванням відсутності власного укриття, передбачивши можливість використання найближчих захисних споруд.
4. Сприяти вирішенню кадрової проблеми шляхом залучення фахівців, волонтерів та педагогів закладів освіти до проведення заходів національно-патріотичного спрямування.
5. Активізувати пошук додаткових джерел фінансування, зокрема через участь у грантових програмах, конкурсах, партнерських і благодійних проєктах.
6. Забезпечити обмін досвідом та поширення кращих практик національно-патріотичного виховання серед закладів позашкільної освіти області.